

Fjernelse af uønsket hårvækst med IPL (Ellipse)

Hvordan virker Ellipsebehandlingen?

Synligt lys ledes fra en blitzlampe gennem et filter og via en glaskrystal ned på den behårede hud. Alle brune og sorte hår indeholder pigment (melanin), som kan opsuge lysenergien og omdanne denne til varme – fuldstændigt efter samme princip som når man sidder i solen i mørkt eller sort tøj.

Varmen, som dannes i hårene, breder sig til hårsækken, som omgiver håret og ødelægger hårsækken, således at den ikke kan danne et nyt hår senere. Der påsmøres et tyndt lag klar gel før behandlingen.

Hårets vækst- og hvilefase

Hårvæksten foregår i en fastlagt cyklus for den enkelte hårsæk, således at hårsækken først danner et nyt hår, som vokser til en bestemt længde. Herefter falder håret ud, og hårsækken hviler i en tid, for derefter atter at gentage processen og danne et nyt hår. Da hårsækkene ikke følges ad i denne proces, vil der på samme tid være hårsække som hviler og dermed ikke indeholder hår, og der vil være hårsække, som er i gang med at producere et nyt hår.

Da behandlingen, som tidligere nævnt, er baseret på, at det mørke pigment i hårene absorberer Ellipsesystemets lys, vil der ikke være virkning på de hårsække, som ikke indeholder et hår på behandlingstidspunktet. Det vil derfor være nødvendigt at foretage flere behandlinger på forskellige tidspunkter, når de forskellige hårsække er i gang med at danne et nyt hår. Dette skal gentages, indtil alle hårsække er blevet behandlet i vækstfasen.

Væksttiden (og dermed længden) af hårene og hårsækkenes forskellige faser påvirkes af en række faktorer, f.eks. stedet på kroppen, hudtype, race, hormonstatus, alder og arvelige forhold.

Kan alle hår behandles?

Da behandlingen er baseret på, at lyset opsuges i pigmentet i håret, opnås kun effekt på mørke og sorte hår. Dette betyder også at røde, helt lyse og hvide hår ikke kan behandles.

Da lyset trænger ind i huden imellem hårene, og først rammer håret inde i huden, er det også vigtigt, at huden er så lys som mulig, således at hudens pigment ikke bremser lyset. IPL-systemet kan dog indstilles til at

behandle forskellige kombinationer af hårfarve og hudfarve, således at den mest effektive behandling opnås i hvert enkelte tilfælde.

Hvor lang tid tager en behandling?

Glaskrystallen, hvorigennem lyset overføres til huden, dækker et område på 5 cm², således at mange hår bliver behandlet på én gang. En behandling af ansigtet tager omkring 15 minutter, og en behandling af en ryg eller begge underben ca. 1 time.

Gør behandlingen ondt?

Det er ikke nødvendigt med hverken lokalbedøvelse eller anden form for smertestillende behandling. De fleste beskriver følelsen af behandlingen som et smæld med en elastik samtidig med, at der udvikles varme og et lysglimt.

Skal jeg tage specielle forholdsregler før og efter en behandling?

Speciallægerne Plastikkirurgisk Klinik Aarhus

Lyset, som udsendes fra IPL-systemet eller laseren, er rødt og infrarødt (varmestraling). Da lyset virker ved at opvarme hårenes melanin er det vigtigt, at man ikke har fjernet hårene med pincet, hårfjerningscreme, voks eller lignende i mindst 1 måned før behandlingen. Dette sikrer, at der vil være flest mulige hår til stede i hårsækkene på behandlingstidspunktet.

På behandlingsdagen skal man møde med akkurat synlige stubbe, så behandlingssygeplejersken kan se, hvilket område, der skal behandles.

Solbrændthed (dannelse af ekstra pigment i overhuden) vil bremse IPL-systemets lys i at nå ned til hårene dybere nede i huden. Det er derfor vigtigt at **huden er så lys som muligt** på behandlingstidspunktet. Samtidig må huden ikke have været udsat for sollys en måned forud for behandlingen. Behandling af en solbrun hud vil betyde en mindre effektiv behandling af hårene og en risiko for at få en solskoldningslignende reaktion i overhuden.

Normalt er det ikke nødvendigt at foretage nogen efterbehandling. Hvis man har tynd, tør eller følsom hud, kan man dog have gavn af en god fugtighedscreme i nogle dage efter behandlingen.

Da det er vigtigt at undgå sol imellem behandlingerne og i et par uger efter den sidste behandling, bør man anvende en solcreme med faktor 50 eller derover, hvis huden udsættes for sol i denne periode.

Forventet resultat?

Normalt ses stor reduktion i antallet af hår efter 4 til 6 behandlinger. I ansigtet er det sværest at reducere hårvæksten, idet hårsækkene i ansigtet er meget påvirkelige af de mandlige (androgene) kønshormoner. Dette kan bevirke, at der dannes nye hår enten hvis hårsækkenes følsomhed for de androgene hormoner er forøget, eller hvis der er et forhøjet androgenniveau i blodet.

Mange får derfor, specielt i ansigtet, vedligeholdelsesbehandlinger over en længere årrække for at holde hårvæksten væk. Andre steder på kroppen er der mindre risiko for at danne nye hår, og derfor vil 6 til 8 behandlinger ofte være tilstrækkelig for at opnå et tilfredsstillende resultat. Intervallet imellem

behandlingerne er typisk 2-3 måneder. Mænd med hår på ryggen vil aldrig blive hårfri. Hårene vil blive finere og tyndere og vokser langsommere, og normalt ses en reduktion på op til 50 %.

Det kan aldrig garanteres, at man bliver 100% hårfri, da der altid vil kunne dannes nye, rigtige hår ud fra dunhår som følge af arvelige forhold, medicinsk behandling eller hormonelle påvirkninger.

Holdbarheden af behandlingen:

Hvor længe resultatet holder for den enkelte, er meget svært at sige, idet vi ældes forskelligt. Holdbarheden af behandlingen afhænger af mange forskellige faktorer, som for eksempel arvelige/genetiske forhold, miljømæssige forhold, livsform, jobtype/jobbelastning, social situation, psykisk situation, kost, drikke, alkoholforbrug, rusmidler, væggtab/vægtøgning, motion, rygning, sol-/solarie- og anden UV-bestråling, infrarød-, radio-, røntgenbestråling samt anden bestråling, kirurgiske indgreb, ardannelser, hudpleje, hudsygdomme, anden sygdom og medicinindtagelse.

Medicinsk behandling

For at reducere den androgene påvirkning af hårsækkene kan der efter lægelig vurdering eventuelt suppleres med anti-androgen medicin såsom p-piller (Diane Mite, Yasmin, Spironolacton eller Metformin). Før der iværksættes medicinsk behandling, skal der normalt tages en blodprøve mhp. at fastlægge androgenniveauet, og hvis det er forhøjet, kan der eventuelt suppleres med ultralydsundersøgelse af æggestokkene

Speciallægerne Plastikkirurgisk Klinik Aarhus

med henblik på, om der skulle foreligge den tilstand, som kaldes PCO (polycystisk ovariesyndrom), som i sig selv kan give forhøjet androgenniveau og dermed uønsket hårvækst. Overvægt kan i nogle tilfælde også øge hårvæksten.

Den medicinske behandling og udredning kan eventuelt iværksættes hos vores hudlæge, men kan også foregå via egen læge eller endokrinologiske (medicinske) afdelinger på visse offentlige sygehuse, hvor man har speciel interesse og ekspertise i disse tilstande.

Hvem kan ikke behandles?

Vi behandler ikke gravide og ammende.

Eventuelle bivirkninger og komplikationer

Der er risiko for følgende "Almindelige bivirkninger" (hos mellem 1 og 10 ud af 100 behandlinger):

Behandlingen føles nærmest som en prikkende varme, som brænder lidt i de efterfølgende minutter. Man kan eventuelt indtage 1 gram paracetamol ca. 1 time før behandlingen, hvilket vil reducere ubehaget.

Hos enkelte patienter kan der komme lidt væske ud fra hårsækkene efter behandlingen. Væsken vil tørre op som en gullig-brun tynd skorpe omkring hårsækkene og vil forsvinde af sig selv i løbet af nogle dage.

Der er risiko for følgende "Ikke almindelige bivirkninger" (hos mellem 1 og 10 ud af 1.000 behandlinger):

Der kan ses en forbrænding efter behandlingen, og i sværeste tilfælde kan der som følge heraf opstå arvæv i det behandlede område. Dannelse af arvæv er dog yderst sjældent.

Der kan forekomme pigmentforstyrrelser i de behandlede områder, således at områderne

kan blive lysere eller mørkere end den omgivende hud. Denne risiko er størst, hvis man i forvejen er mørk i huden eller har asiatisk hudtype.

Risikoen for disse bivirkninger forøges markant, hvis man nyligt har taget sol eller gør det de første måneder efter behandlingen.

Der er risiko for følgende "Sjældne bivirkninger" (hos mellem 1 og 10 ud af 10.000 behandlinger):

Der kan opstå en uforklarlig øget hårvækst i det behandlede område eller det område som grænser op til det behandlede område. Det ses ofte hos personer med mørke hår og med lav hårgrense i panden.

Lov om betænkningstid og samtykke

Før du kan modtage en kosmetisk behandling, skal du afgive et mundtligt samtykke til behandlingen. Det forudsætter at du forinden har modtaget såvel skriftlig som mundtlig information om behandlingen.

Når det drejer sig om fjernelse af hår, kan du afgive samtykke med det samme, efter du har modtaget informationen.

Når du er i et behandlingsforløb med tilbagevendende behandlinger, skal du ikke have to dages betænkningstid.

Vi glæder os til at se dig

Da det for nogle kan være rart at have en at dele oplevelsen med, er du velkommen til at medbringe en ven, veninde eller ægtefælle (bisidder) til konsultationen.

Venlig hilsen

Plastikkirurgisk Klinik Aarhus

Peter Bjerring

professor, dr.med.

speciallæge i hudsygdomme

rev. jan. 2021
næste jan. 2023